

Kend dit klimaaftryk på kvæggården - Kvæg modul

Martin Øvli Kristensen,

Specialkonsulent, HusdyrInnovation, Seges

Økologikongres, Vingsted, d. 26. november 2021

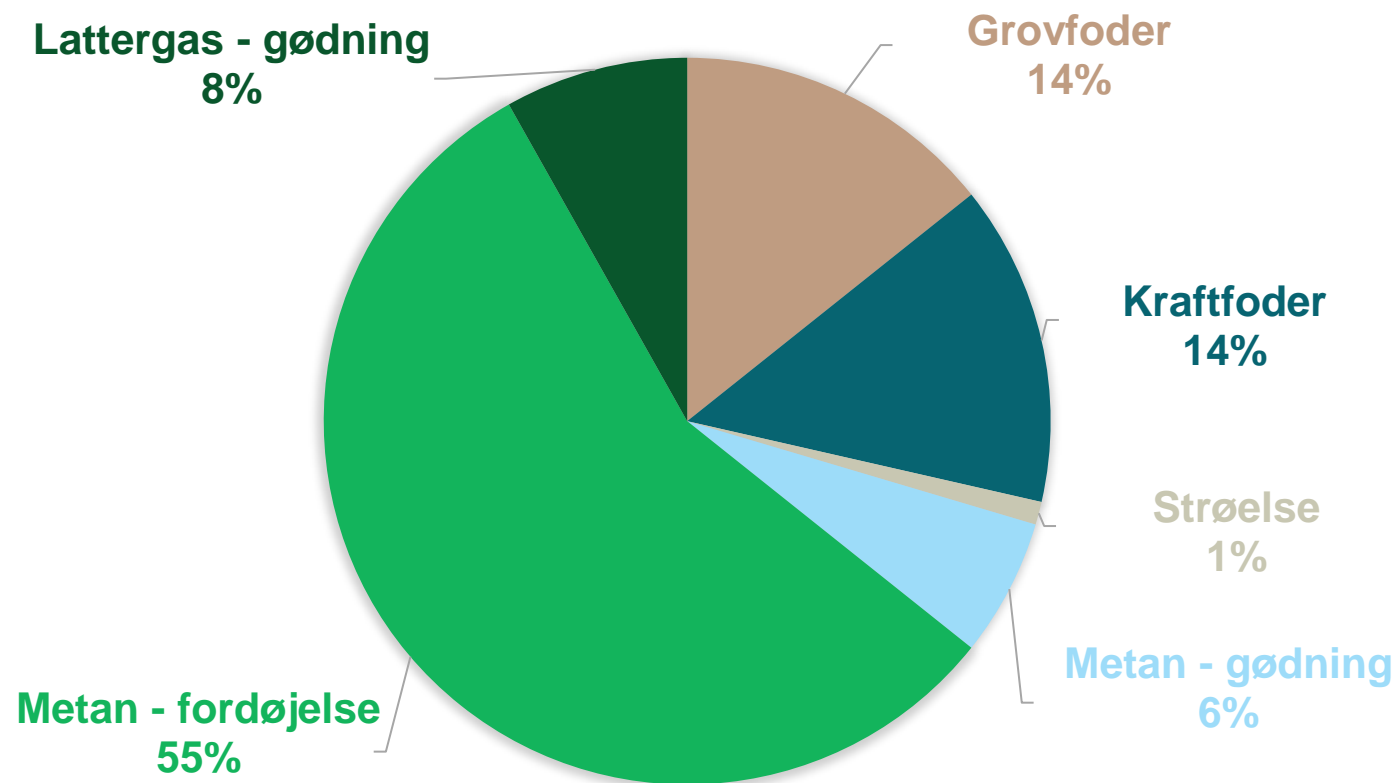
SEGES

Klimaregnskaber

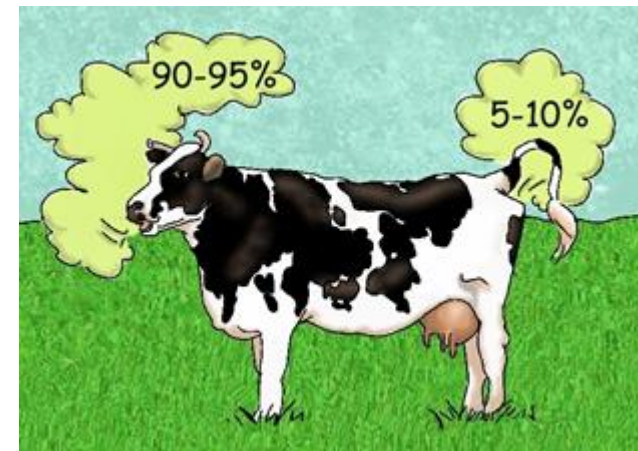
	Regnskab	Metode	Formal
1	Bedriftens direkte klimagasser	Direkte klima gasser fra bedriften efter internationale standarder	Danmarks national regnskabsrapport
2	Bedriftsregnskab direkte og indirekte klimagasser	Direkte udledning + import	Fulde overblik over bedriftens totale klimapåvirkning
3	Produktregnskab	LCA på bedriftens produkter	Klimaaftryk på produkterne

Klimaaftryk fra en gennemsnitlig dansk bedrift

Emission - fordøjelse

- Metan (CH_4) dannes som restprodukt når koens mikroorganismer nedbryder kulhydrater
- Udgør ca. 50 % af det totale klimaaftryk fra mælkeproduktionen
- Afhænger af
 - Tørstofoptag
 - Fedtsyre indhold i rationen
 - NDF indhold i rationen

* Aarhus universitet

Emission - fordøjelse (2)

- Nødvendige oplysninger – malkende køer

Ydelse, kg EKM

11.480 kg EKM
Gødningsregnskab 18/19

_____ kg EKM

Foderoptag, kg TS/dag **i**

24,1 kg TS/dag
Standard værdi

_____ kg TS/dag

Fedtsyrer, g/kg TS **i**

34 g/kg TS
Standard værdi

_____ 45 g/kg TS

NDF, g/kg TS **i**

303 g/kg TS
Standard værdi

_____ g/kg TS

Virkemiddel - fodring med fedt

- Fedt har en reducerende effekt på metanudledningen
 - Fedtomsætningen giver ikke basis for metandannelse i vommen
 - Fedt er en god energikilde → erstatter kulhydrater som dermed ikke omsættes i vommen
- Ca. 4-5 % reduktion i metanudledning for hver gang fedtsyreniveauet hæves med 10 g/kg TS
- Afbalanceret ration
 - Fedtsyreniveau = 40 g/kg TS
- Effekten på det totale klimaaftryk fra bedriften vil afhænge af fedtkilden
 - Rapsfrø (rapsprodukter)

Emission – stald og lager

- N_2O , NH_3 og CH_4
- Afhænger af mængden af udskilt kvælstof og organisk materiale i gødning og urin
- Emissionskoefficienter
 - Differentieret emissionskoefficienter for gylle og dybstrøelse
 - Nationale og IPPC emissionsfaktorer

Virkemiddel – afgangning af gylle

- Biogas – reducere emission i både stald og lager (og udbringning)
- Pt kun tilgængelig ved gyllesystem
- Reducerer CH_4 emissionen med 40 % i stald og lager
- Øger NH_3 emissionen i lageret med 50 %
- Gennemsnitlig effekt på det samlede klimaaftryk på ca. 4%

Mulighed for tilvalg af virkemidler

- Angiv hvor stor en andel af gylle det behandles

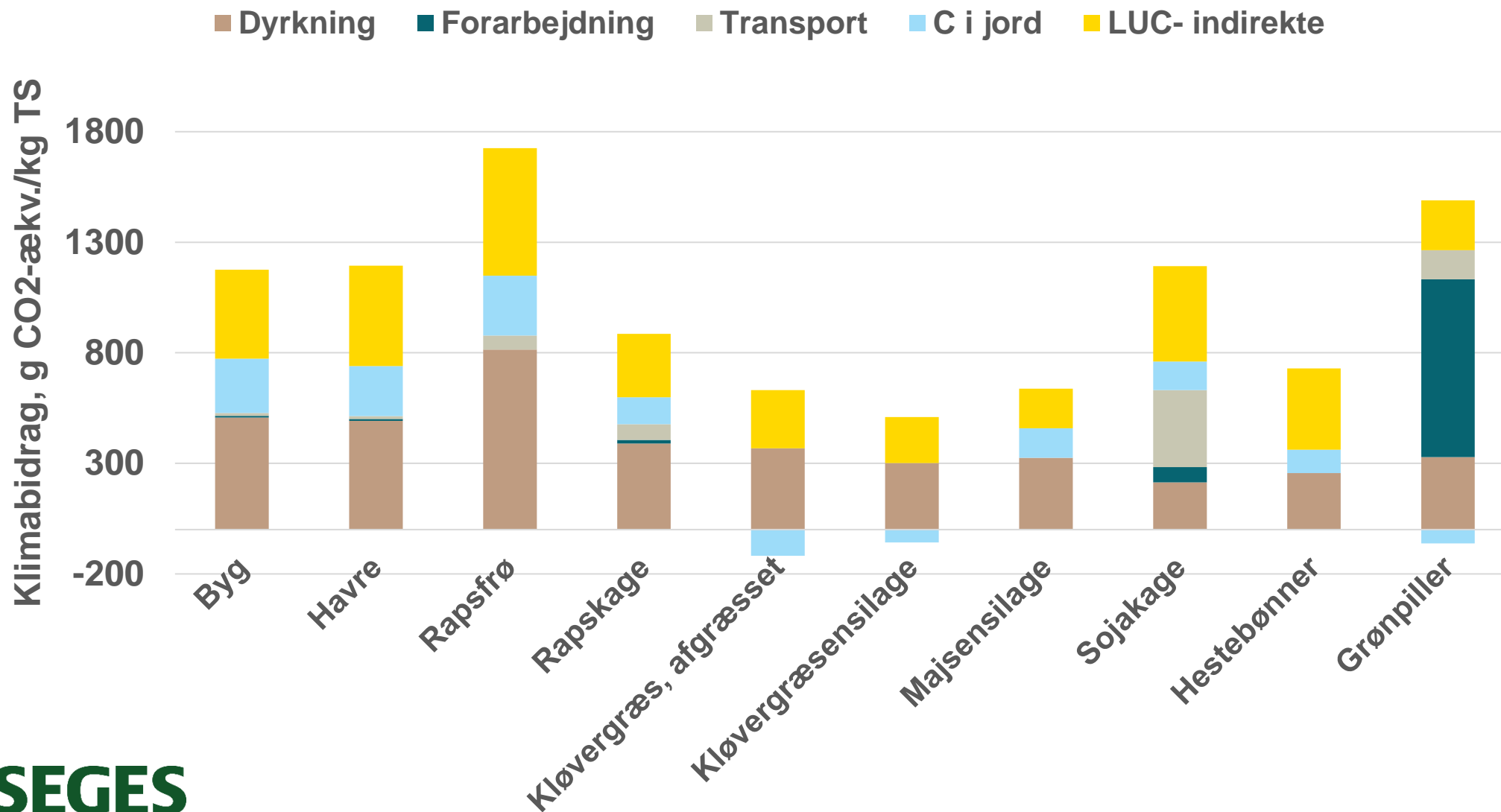
Sengestald med fast gulv [^]	80 stk <i>Gødningsregnskab 18/19</i>	_____	stk
Staldforsuring - angiv andel af gylle der skal forsures	0 % <i>Standard værdi</i>	_____	%
Biogas - angiv andel af gylle der leveres til biogas	0 % <i>Standard værdi</i>	_____	%
Afgræsning [^]			
Antal dage	0 dage <i>Standard værdi</i>	_____	dage
Antal timer pr. dag	0 timer/dag <i>Standard værdi</i>	_____	timer/dag

Optimerings- virkemidler

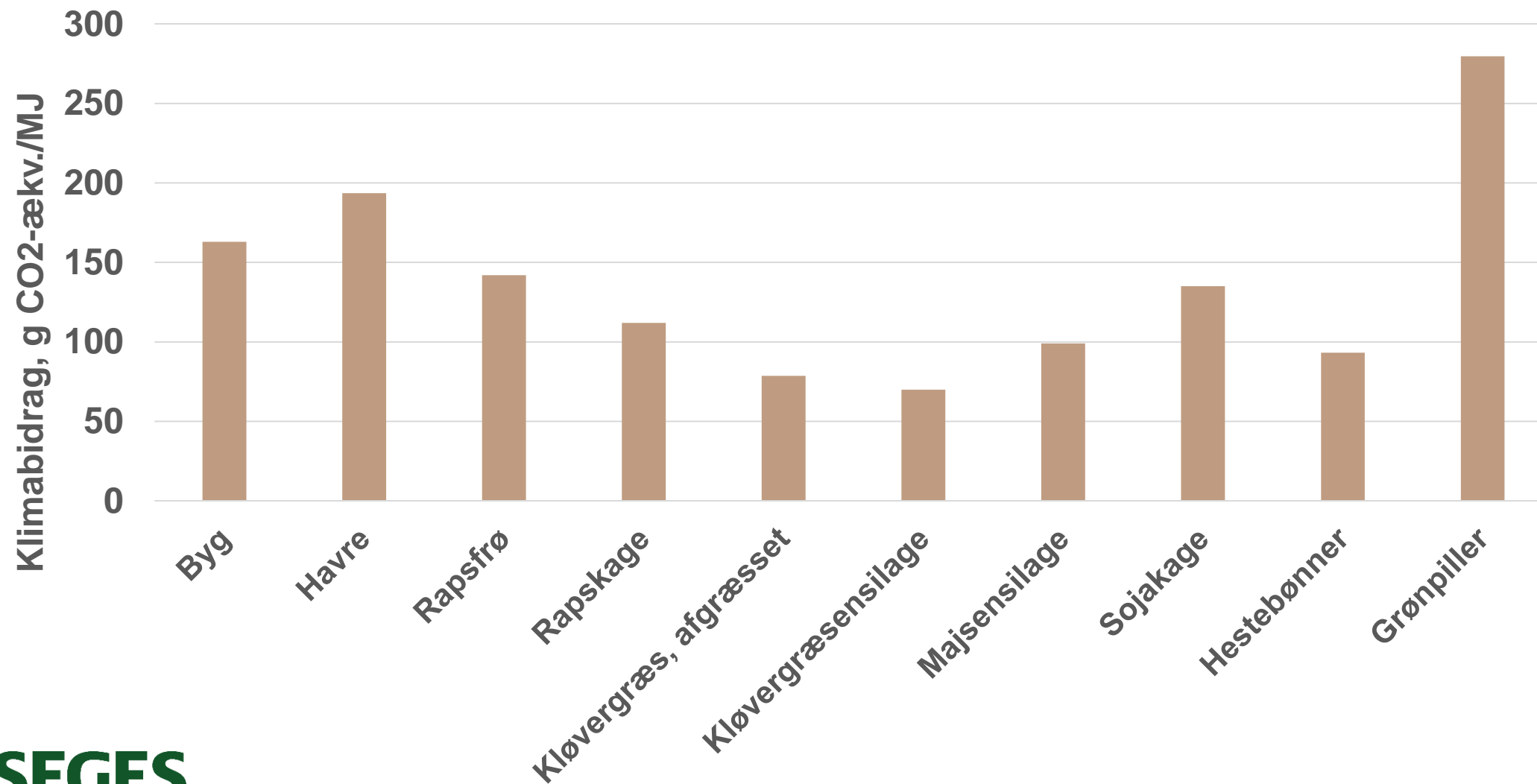
SEGES

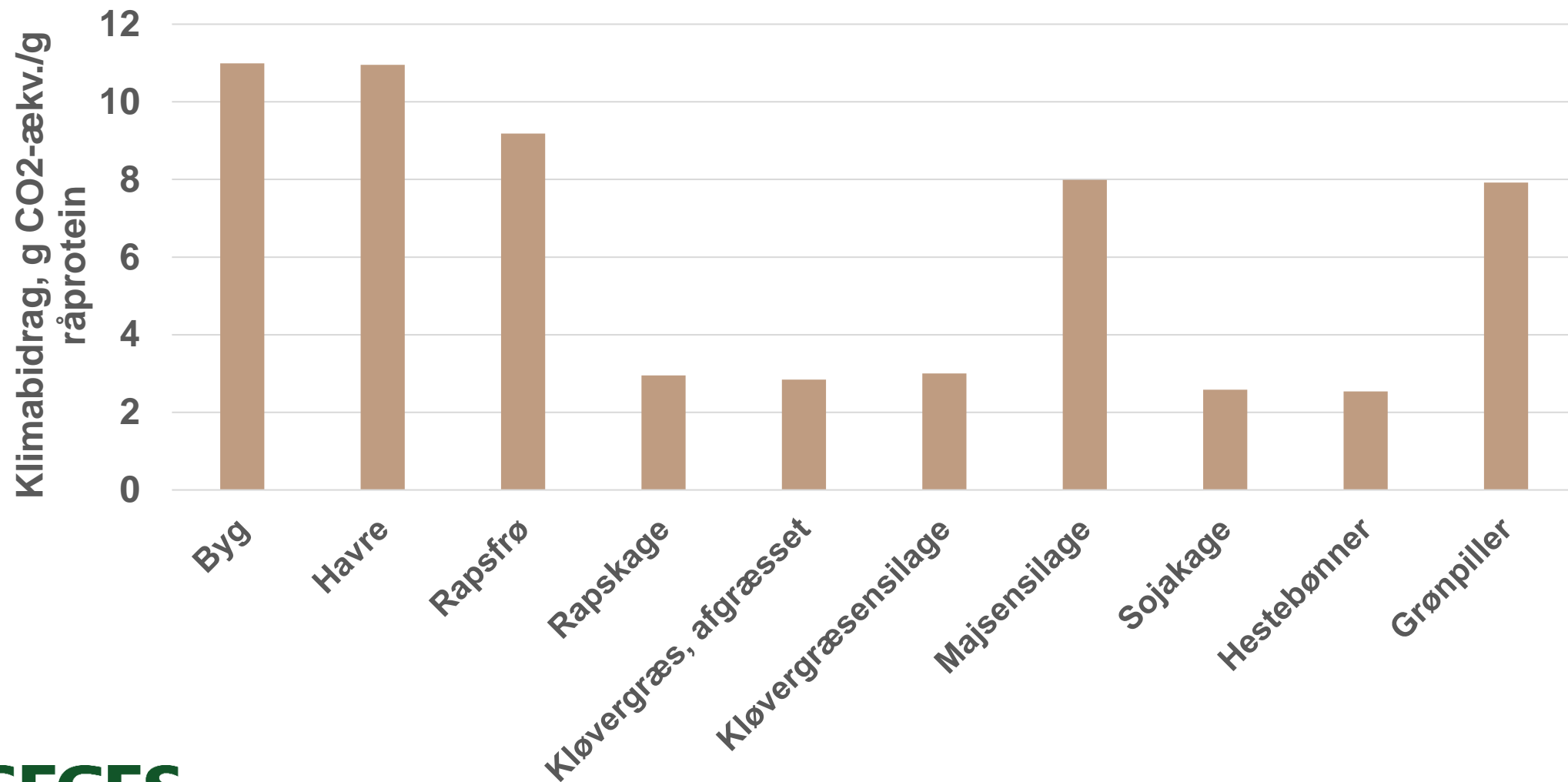
Valg af fodermidler

Valg af fodermidler (2) – per MJ

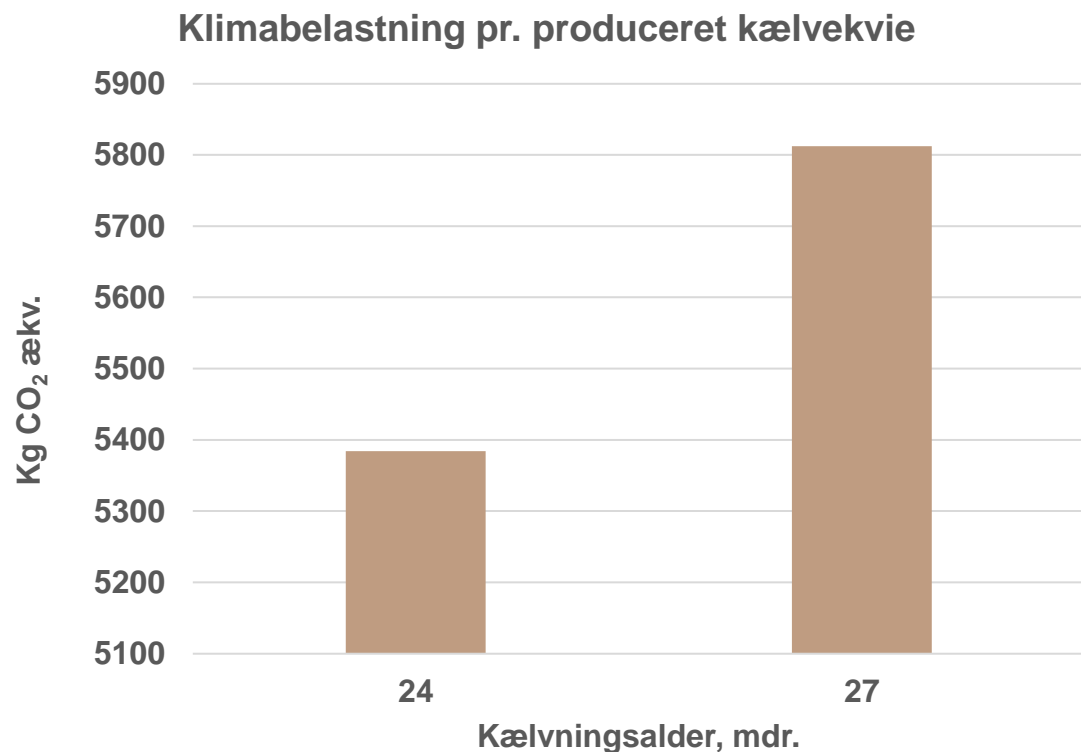

Valg af fodermidler – per g råprotein

Optimal kælvningsalder

- Reduceret kælvningsalder betyder færre foderdage pr. produceret kvie og kan derved have en potentiel reducerende effekt på klimaaftrykket.

Passende antal opdræt

- En lav udskiftningsprocent betyder sparet foder til de kvier, der ikke er nødvendige at opdrætte.
- Effekten af at reducere ens kvieopdræt vil være forskelligt fra besætning til besætning
 - Hvad er udskiftningsprocenten i dag?
 - Kælvningsalder

Fodereffektivitet

- Samme mængde produkt på mindre input
- Sparet klimaaftryk på det mindre input
- Management – ikke noget der ofte klares fra den ene dag til den anden

Produktregnskab

- Excel-ark
- Anvender tal fra LVK-bedriftaftryk
- Mangler oplysninger omkring
 - Hjemmedyrket foder til de enkelte dyregrupper (> 6. mdr.)
 - Eksport af dyr til levebrug
 - Kg EKM
 - Kg slagtevægt
- IDF guidelines for allokering af klimaaftryk på mælk og kød

Klimaaftryk fra mælke- og kødproduktion

Husdyrgødning stald	199 ton CO ₂ e
Husdyrgødning lager	182 ton CO ₂ e
Husdyrgødning afgræsning	0 ton CO ₂ e
Fordøjelse	658 ton CO ₂ e
Foderdyrkning	293 ton CO ₂ e
Import af energi	0 ton CO ₂ e
Import af dyr	0 ton CO ₂ e
Import af foder	300 ton CO ₂ e
Eksport af dyr til levebrug	-65 ton CO ₂ e
Total klimaaftryk fra mælkeproduktionen	1567 ton CO ₂ e
Klimaaftryk per kg produkt	
Klimaaftryk per kg. EKM	<u>1.10</u> kg CO ₂ e
Klimaaftryk per kg. Kød	<u>7.30</u> kg CO ₂ e

Spørgsmål

SEGES

